

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Marta Romańska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. T. i A. T.

przeciwko Gminie Miasta T.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 listopada 2010 r.,

zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Okręgowego w T. z dnia 30 lipca 2010 r., sygn. akt VIII Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z 30 lipca 2010 r. Sąd Okręgowy w T. odrzucił skargę kasacyjną powodów J. T. i A. T. od wyroku tego Sądu z 14 kwietnia 2010 r. z powodu jej niedopuszczalności. W sprawie zakończonej tym wyrokiem powodowie żądali ustalenia obowiązku wydania przez pozwaną - Gminę Miasta T. przedmiotu darowizny w postaci nieruchomości pozostających w jej władaniu. Sprawa dotyczyła roszczenia majątkowego, a zatem zgodnie z art. 398 § 1 k.p.c. skarga kasacyjna byłaby dopuszczalna, gdyby wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła co najmniej 50.000 zł. Skoro powodowie określili tę wartość na 150 zł, to na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398² § 1 k.p.c. Sąd odrzucił ich skargę kasacyjną jako niedopuszczalną.

Powodowie zaskarżyli postanowienie z 30 lipca 2010 r. zażaleniem i wnieśli o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu oraz zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania. Podstawą dla tego wniosku zaskarżenia był zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 398⁶ § 1 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z odstąpieniem od zbadania, czy wartość przedmiotu sporu została przez powodów wyliczona w sposób prawidłowy. W szczególności, zdaniem skarżących, Sąd drugiej instancji nie uwzględnił okoliczności, że kwota ta powinna zostać obliczona stosownie do wartości działek, których dotyczy spór.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z akt sprawy wynika, że w toku postępowania reprezentowani przez fachowego pełnomocnika powodowie konsekwentnie określali wartość przedmiotu sporu na kwotę 150 zł. Kwota ta została podana w pozwie, w apelacji, jak również w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej, jako odpowiadająca wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia. Co więcej, w piśmie z 29 czerwca 2009 r. na wezwanie Sądu pierwszej instancji powodowie przedstawili sposób wyliczenia wartości przedmiotu sporu i wskazali, że nieruchomości, których dotyczy postępowanie są przedmiotem dzierżawy, zaś konsekwencją uwzględnienia powództwa będzie roszczenie o ich wydanie przeciwko posiadaczowi władającemu nieruchomościami bez tytułu prawnego. Z tej przyczyny, na podstawie art. 23 k.p.c. i art. 23² k.p.c. wartość przedmiotu sporu powinna być wyliczona jako kwota trzymiesięcznego czynszu dzierżawy, a zatem 150 zł. Zaskarżenie rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego przez powodów jest równoznaczne z zaprzeczeniem ich wcześniejszym twierdzeniom, zwłaszcza że w samym zażaleniu powodowie ponownie określili wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 150 zł, co nie koresponduje z ich dalszymi wywodami.

Zgodnie z art. 26 k.p.c. wartość przedmiotu sporu ustalona przez sąd pierwszej instancji nie podlega badaniu w dalszym toku postępowania. Z tego powodu, zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, wartość przedmiotu zaskarżenia decydująca o dopuszczalności skargi kasacyjnej nie może być wyrażona wyższą kwotą niż wartość przedmiotu sporu. Możliwe jest jedynie ustalenie jej w niższej wysokości, o ile doszłoby do ograniczenia zakresu roszczenia strony powodowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 października 2008 r., I PZ 26/08, OSNP 2010, nr 5-6, poz. 57; z 8 grudnia 2000 r., I CZ 115/00, niepubl.; z 19 czerwca 1997 r., III CZ 25/97, OSNC 1997, nr 10, poz. 162 oraz z 18 grudnia 1996 r., I CKN 21/96, OSNC 1997, nr 4, poz. 42). Wbrew twierdzeniom skarżących, Sąd Okręgowy nie miał przy tym prawnego

obowiązku badania wartości przedmiotu sporu, lecz zgodnie z art. 25 § 1 k.p.c. w zw. z art. 368 § 2 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. przysługiwała mu swoboda decyzji co do jej kontroli. Sposób ustalenia tej wartości został wskazany przez samych skarżących i zaakceptowany przez Sąd pierwszej instancji, zaś zakres roszczenia powodów nie uległ zmianie, a zatem - zgodnie z powołanym wcześniej stanowiskiem Sądu Najwyższego - wartość przedmiotu zaskarżenia dla skargi kasacyjnej powinna być równa wartości przedmiotu sporu. W tej sytuacji brak jest uzasadnionych podstaw dla uznania, że Sąd Okręgowy powinien był dokonać własnych ustaleń w tym zakresie w ramach kontroli dopuszczalności skargi kasacyjnej i nie ma też potrzeby szerszego odniesienia się do rozważań powodów na temat tego, w jaki sposób należałoby oznaczyć wartość przedmiotu sporu dla potrzeb oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c., orzeczono jak w sentencji.